

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO

Vastaava päätoimittaja
Turku, puh. 11 490

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 • Puh. 38 154

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa • Hintä 100 markkaa koko vuodelta

N:o 2
Helmikuu

Postisiirtotili
N:o 6825

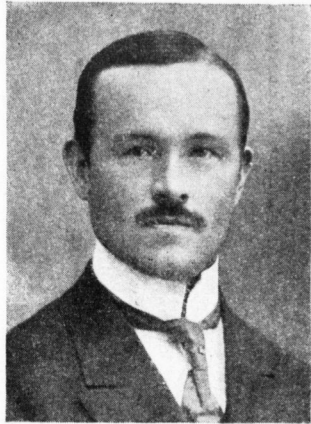
1946
51. vuosikerta

TURUN KUUROMYKKÄINYHDISTYS 60-VUOTIAS

Helmikuun 2 p:nä täytti Turun Kuuromykkäin yhdistys 60-vuotta. Sen ensimmäiset säännöt vahvistettiin Keisarillisessa Senaatissa 2 p:nä helmikuuta 1886. Tämä oli ensimmäinen laatuaan maassamme. Sitä ennen oli tosin Suomessa toiminut monta kuuromykkäinkoulua, mutta kuuromykkäinyhdistyksiä ei ollut. Tukholmassa oli kyllä kuuromykkäinyhdistys, jonka vaikutuksesta Turun Kuuromykkäinyhdistyskin saatiin perustetuksi. Kerrottakoon tässä lyhyesti kuinka yhdistys syntyi.

Turussa alkoi ensimmäinen valtion kannattama kuuromykkäinkoulu 20 p:nä tammikuuta 1860. Tämän koulun ensimmäisenä opettajana oli Carl Oskar Malm, joka sitä ennen oli ollut Porvoossa kuuromykkäinkoulun opettajana 14 vuotta. C. O. Malm ei ehtinyt toimia opettajana Turussa kauempaa kuin 3 1/2 vuotta, kun hän kuoli 8 p:nä kesäk. 1863. Tämän koulun silloinen johtaja pastori Alopæus, sittemmin piispa, pyysi Malm'in entistä oppilasta David Fredrik Hirn'iä, joka toimi Helsingissä maanmittauskonttorissa kartan piirtäjänä, Turkuun Malm'in seuraajaksi. Herra Hirn suostui ja perhe muutti syksyllä v. 1863 Turkuun ja herra

Hirnistä tuli kuuromykkäinkoulun opettaja. Opetuksen kehittämiseksi herra Hirn kävi kaksi kertaa Ruotsissa kuuromykkäin opetusta tutkimassa. Tällöin hän tutustui Tukholman kuuromykkäinyhdistyksen silloiseen puheenjohtajaan Berg'iin ja yhdistyksen toimintaan. Herra Berg kehoitti Hirn'iä perustamaan kuuromykkäinyhdistyksen Turkuun. Kotiin palattuaan Hirn ei kuitenkaan vielä voinut perustaa yhdistystä, sillä siihen aikaan asui Turussa vähän kuuromykkiä. Kului monta vuotta, ennenkuin eräs kuuromykkä puuseppä Gustaf Herman Hjorthen saapui Ruotsista Suomeen v. 1883. Hän kaupusteli täällä Suomessa valokuvia. Hän tuli matkallaan Turkuun ja tutustui opettaja Hirn'iin, joka kehoitti häntä jäämään Turkuun ja toimitti hänelle puusepän paikan Bomannilla. Opettaja Hirnin ja hra Hjorthenin välille syntyi keskustelua kuuromykkäinyhdistyksen perustamisesta Turkuun ja he olivat yksimielisiä sen tarpeellisuudesta. Opettaja Hirn puhui asiasta silloiselle Turun kuuromykkäinkoulun johtajalle pastori A. E. Nordmanille ja pyysi häneltä lupaa saada kokoontua koulun juhlasaliin yhdistyksen perustamista varten. Tähän pastori Nordman suostui. Sil-

Elias
Savisaari.

loin Hirn kutsui kaikki Turun ja sen ympäristön kuuromykät kokoukseen. He kokoon-tuivat talvella 1885 eräänä sunnuntaina kouluun, jossa Hirn teki selkoa Tukholman kuuromykkäinyhdistyksen toiminnasta ja ehdotti, että perustettaisiin kuuromykkäinyhdistys paikkakunnalle. Kokous, jossa oli noin 20 kuuromykkää läsnä, päätti perustaa yhdistyksen ja pyysi kuuromykkäinkoulun opettajaa maisteri Max Wegeliusta, joka oli mukana kokouksessa, laatimaan yhdistykselle sääntöehdotuksen. Opettaja Wegelius laati Turun yhdistykselle Tukholman kuuromykkäinyhdistyksen sääntöjen mukaisen sääntöehdotuksen, joka esitettiin kokoukselle, joka hyväksyi sen. Sääntöehdotus lähetettiin keväällä 1885 Keis. Senaattiin, minkä vahvistus saatiin 2 p:nä helmik. 1886. Sillä aikaa kun säännöt olivat Helsingissä, kokoon-tuivat Turun kuuromykät joka viikko kouluun syksystä 1885 alkaen.

Kun säännöt saapuivat, niin yhdistyksen toiminta alkoi virallisesti. Säännöt olivat ruotsinkieliset ja yhdistyksen nimi oli Dösförbundet i Åbo. Täällä ne käännettiin myöskin suomeksi ja nimeksi pantiin Mykkäin seura Turussa, joka nimi sittemmin tuli kuulumaan korjatussa muodossa Turun Kuuromykkäinyhdistys. Yhdistyksen alkuperäiset säännöt olivat voimassa 33 vuotta, aina vuoteen 1919, jolloin ne uusittiin. Vanhoissa säännöissä oli myöskin ohjeita kipukassan toiminnasta. Kun säännöt 1919 muutettiin, niin kipukassan toiminta lopetettiin kokonaan.

Yhdistyksen perustamisajatus oli siis läh-töisin naapurimaasta Ruotsista. Turun Kuuromykkäinyhdistys on maamme ensimmäinen ja on se vuosien kuluessa tehnyt siunausri-kasta työtä.

Yhdistys sai kokoontua Turun Kuuromykkäinkoulun juhlasalissa, Kaskenkatu 12, aina vuoteen 1899, jolloin sen kokoukset täy-

tyi siirtää muualle. Silloin yhdistys sai ko-koontua lastentarhahuoneustoon, Itäinen Pitkätatu 27, vuoteen 1904, jolloin yhdistys vuokrasi ensi kerran oman huoneuston, Hort-tokuja 2, lähellä kuuromykkäinkoulua. V. 1906 yhdistys muutti vähän suurempaan hu-oneyhdistyksen samassa talossa, jossa se sijaitsi 12 vuotta, ennenkuin yhdistys v. 1916 muutti nykyiseen huoneustoonsa Yliopistonkatu 6, jossa yhdistys on toiminut yhtämittaa 30 vuotta.

Yhdistyksen toiminta oli alkuvuosina toisen luontoista kuin nykyisin. Voimiensa mukaan teki se sivistystyötä jäsentensä keskuudessa. Alkuvuosina toimi niin kutsuttu sunnuntai-koulu ja myöhemmin iltakurssit, jolloin kar-tutettiin jäsenten tietoja. Nykyiseen toimin-taan kuuluu merkittävänä toimintamuotona henkinen huolto; ohjelmalliset iltamat, esi-telmät, keskustelukokoukset, opintokerhot, raamattupiiri, y.m.

Vuosien kuluessa on yhdistyksen toiminta ja työ laajentunut ja on perustettu ala-osas-toja: Turun Kuuromykkäin Urheiluseura »Valpas», Shakkikerho, ja Naiskerho. Yhdis-tyksen rinnalla toimii Turun Kuuromykkäin Raittäisyhdistys, joka on toiminut yli 40 vuotta. Yhdistyksellä on oma lainakirjasto, joka perustettiin 40 vuotta sitten.

Vaikka Suomen Kuuromykkäin Liitto pe-rustettiin vuonna 1905, on Turun Kuuromyk-käinyhdistys kauimmin toiminut itsenäisenä yhdistyksenä ennenkuin se vuonna 1919 liit-tyi Suomen Kuuromykkäin Liittoon. Samana vuonna yhdistyksen työ ulotettiin myös Tu-run ympäristön kuuromykkäin hyväksi. Maa-seudun kuuromykkäitä kutsuttiin kolmipäiväi-siin n.s. piirikokouksiin, joiden ohjelmaan kuului esitelmää, opintoretkeä y.m. Yhdistys on toimeenpannut piirikokouksia, joita myö-hemmin on kutsuttu esitelmäpäiviksi, sään-nöllisesti joka vuosi aina vuodesta 1919 läh-tien. Esitelmäpäiville on saapunut kuuromyk-kiä Turun ympäristöstä ja kauempaakin hyvin runsaasti.

Yhdistys tarvitsi oman talon. Sentähden se vuonna 1930 toimeenpani varojen kerä-yksen omakotirahastoa varten. Keräys on-nistui ja tuotti noin 65.000 mk. Yhdistys ei kuitenkaan vielä ole onnistunut saamaan omaa kotia, vaikka omakotirahastoon jo on karttunut varoja yli 320.000 mk. Oman kodin tarve on tullut yhä polttavammaksi ja yhdistys toivoikin lähimmässä tulevaisuu-udessa saavansa oman talon.

Yhdistyksen jäsenluku on vuosittain aina lisääntynyt ja nykyään on siinä 120 jäsentä.

Yhdistykselle on ollut suureksi avuksi sa-massa kaupungissa oleva kuuromykkäin-

OIKEUTTA KUUROMYKILLE

Yhä useammin saan tietooni tapauksia, joissa kuuromykkäin kohtelu, varsinkin maa-seudulla joutuu kerrassaan omituiseen valoon. Näitä ovat mm. palkka- ja perintöasiat, joissa kuurot joutuvat aina huonompaan asemaan, useimmiten jääden kokonaan ilman minkäänlaista korvausta työstään t.m.s.

Mitä sanotaan tästäkin tapauksesta: Muu-tama vuosi sitten jouduin kirjoittamaan erääl-le nuorelle miehelle — tämä tapahtui ennen sotia, — ja muun muassa kehoitin häntä saa-pumaan yhdistyksemme järjestämille esitel-mäpäiville Kuopioon, koska tiesin, ettei hän ollut käynyt entisessä koulukaupungissaan sitten koulunkäyntinsä lopetettuaan. Hän kirjoitti mielihyvin saapuvansa, koska rauta-tielläkin oli silloin myönnetty 50 % alennus (silloin myönnettiin todellakin 50 % alen-nuksia esitelmäpäiville) ja koska varmasti olisi hauskaa tavata toisiakin kuuroja moniin vuosiin. Vähän sen jälkeen sain kuitenkin kirjeen, jossa hän kertoi, että hänen oli mahdotonta saapua, koska hänen veljensä (kuuleva) oli kieltänyt häntä matkustamasta sellaisiin joutaviin tilaisuuksiin kuin kuuromykkäin esitelmäpäiville. Ja pahinta asiassa oli, ettei tällä nuorella miehellä ollut yhtään rahaa, sillä veli piti kaikki omanaan. Sanot-takoon nyt, että tämä nuori mies oli metsä-työläinen, kävi yhdessä veljensä kanssa jon-kin puutavarayhtiön töissä ja teki hyväpalk-kaisia urakatöitä, saaden oman kertomansa mukaan 90—120 markan päiväansioita. Tämä oli kokolailla hyvä palkka ennen sotaa, kun kaupungeissa muistaakseni tuntipalkat olivat siinä 5—7 markan korvilla. Mutta merkil-lisintä koko jutussa oli, että tämä kuuleva veli nosti joka kerta sekä oman, että kuu-ron veljensä tilit, eikä antanut niin penniä-kään kuuron veljensä käyttöön. Siis tämä teki ilmaista työtä veljensä puolesta.

Kirjoitin heti hänelle, ja selitin, että moi-nen menettely oli lainvastaista ja väärää. Mutta hän kirjoitti ja kertoi, että veli kiven-kovaan kieltäytyi antamasta rahaa sekä matkaan että mihinkään muuhunkaan. Riitti, kun kuuro veli sai ruuan ja vaatteet. Mutta rahaa ei.

Sittemmin en enää ole kuullut vuosiin tästä nuoresta miehestä. Jatkuneeko tämä merkil-linen asiantila yhä edelleen, sitä en tiedä. — Toinen esimerkki, aivan äskettäin tietooni tullut: Maalla oli talo, sellainen 5 lehmän ja yhden hevosen talo pienine viljelyksineen. Kesällä tekevät talon omat miehet kaiken työn, mutta talvella käyvät Kymi-yhtiön met-sätyömaalla hevosen kanssa. Toinen veli on kuuromykkä ja on hänellä vaimo, toinen veli

Urho
Lehtimäki.

koulu. Sen johtajat pastori A. E. Nordman, E. J. Pesonen ja nykyinen johtaja Urho Kierimo sekä useat opettajat ovat auliisti auttaneet yhdistyksen toimintaa, pitäen esi-telmiä ja luentoja. He ovat ohjanneet opin-tokerhoja ja raamattupiiriä ja kaikin tavoin tukeneet yhdistyksen työtä. Kuuromykkien omassa piirissä löytyy tarmokkaita johto-henkilöitä, jotka uupumattomina ovat edis-täneet yhdistyksen toimintaa.

Turun Kuuromykkäinyhdistyksen toiminta on ollut viime aikoina erittäin vilkasta eri-laisine toimintamuotoineen. Yllä on koetettu lyhyesti esittää kuusikymmenvuotista toimin-taa. Yhdistys on toiminnallaan levittänyt paljon siunausta Turun ja sen ympäristön kuuromykkäin keskuuteen. Se on ollut kuu-romykkien tukena ja ilona elämän taiste-lussa. He ovat hyvin tyytyväisiä omatessaan yhdistyksen, joka huolehtii heidän henkisistä, hengellisistä ja taloudellisista tarpeistaan ja kasvattaa heitä yhä paremmiksi yhteiskunnan jäseniksi. Saakoon yhdistys toimia vielä kauan ja jatkaa siunausrikasta työtään kuu-romykkien parissa. Jumala sen työtä siu-natkoon.

Turun Kuuromykkäinyhdistyksen puheen-johtajina ovat olleet 1886—1898 opettaja David F. Hirn, 1899 hra Hacklin (nykyinen haastemies), 1900—1901 hra Harald Hytö-nen, 1901—1903 hra Aadolf Martsson Met-so, 1903—1904 hra H. Hytönen, 1904—1910 maisteri Edv. Lück, 1910—1911 opettajatar Ester Erich, 1911—1932 tarkastaja J. K. Palomaa, 1933—1942 hra E. Savisaari ja 1943— hra Urho Lehtimäki.

E. Savisaari.

Muistakaa leimauttaa Oy. Surdus Ab:n osakkeet helmik. kuluessa.

on kuuleva ja on hänelläkin vaimo. Molemmat miehet käyvät yhtä aikaisesti työssä, mutta palkan nostaa kuuleva veli molempain puolesta. Ja rahat jäävät myöskin kuulevalle. Hänelle ja hänen vaimolleen ostetaan uutta vaatetta y.m. tavaraa. Kuuro veli vaimoineen elää ilman rahaa, saamatta mitään uutta päälle, saamatta penniäkään itse hankkimistaan rahoista. Tietenkin asiasta riidellään, mutta kuuleva veli selittää, että talossa on velkaa, joka on maksettava pois näin saaduilla rahoilla ja että hän (kuuleva) hoitaa ne asiat. Talossa on myöskin vanha emäntä, vuoteen-omana ja sairas, jonka nimissä talo kaikkineen on. Hän on sanonut moneen kertaan, ettei talossa pitäisi olla penniäkään velkaa hänen tietensä. Jos velkaa on, niin se on vain kuulevan veljen omia velkoja, ja niiden maksuun ei kuuron veljen palkkarahoja pitäisi millään saada käyttää. Tämä sanotaan myös sille kuulevalle, joka ylimielisenä selittää, etteivät kuuromykät mitään ymmärrä raha-asioista.

Molemmat kuurot, mies ja vaimo, kärsivät asiointilasta. Vaimo on kirjoittanut m.m. kuuromykkäin matkapapille, joka kuitenkin kehoittaa vain sopimaan ja kärsimään, ehkä asiata aikaa myöten korjaantuvat. Ymmärrettävää on, että kuuromykkäin papilla on liiaksikin työtä, ettei hän ehdi tämän kaltaisia asioita hoitaa. Vaimo kirjoitti myöskin lähiseurakunnan kirkkoherralle, joka on entinen matkapappimme ja vielä muistaa entisen rippiooppilaansa. Kirkkoherra kirjoittaa ja kehoittaa kääntymään viranomaisten puoleen, sillä tällainenhan on aivan lainvastainen teko. Ja nyt viimeksi vaimo kertoi asiasta minulle ja minä kirjoitin paikallakunnan nimismiehelle. Sillä toisen palkan ottaminen omaan käyttöönsä, ilman että on siihen asianomaisen suostumus, antamatta lisäksi ollenkaan rahaa asianomaisen käyttöön, ei yksinkertaisesti sanoen ole mitään muuta kuin — varkautta. Ei siinä auta selitellä, että toinen on kuuromykkä tai muuta sellaista, sillä mekin kuuromykät olemme samoja yhteiskunnan jäseniä, vieläpä monasti parempiakin sellaisia kuin kuulevat. Asia on nyt tässä vaiheessa, saa nähdä miten se menee eteenpäin. Jollei apua saada tässäkin tapauksessa, on syytä kääntyä korkeampien viranomaisten puoleen. Tai sitten on Liiton tehtävä jotakin tämän tapaisten yhä jatkuvain väärinkäytösten estämiseksi. On olemassa myöskin kuuromykkäin auttajayhdistyksiä. Tekevätkö ne mitään? Ehkä, jos nämä tapaukset saatetaan niiden tietoon. Niiden avun tulee käsittää muutakin kuin vain rahallista avustusta köyhille kuuromykille.

ILMI LIUKKONEN.

Raskain mielin me piirrämmekä ristimä tämän Suomen kuuromykkien maailmassa niin rakastetun nimen ylle. Kaikkihan tietävät, että Ilmi Liukkonen oli johtajattarena Hyvinkään liepeillä sijaitsevassa Ävikin kuuromykkänaisten vanhainkodissa, jota on pidettävä yksinäisten, vanhojen ja väsyneiden

Samoin on tullut tietooni, miten kuuromykkäin pankkisäästöt hupenevat kuulevain sukulaisten käsissä, kun nämä ensin ovat keinotelleet asianomaisen kuuron pankkikirjan itselleen. Mistään takaisinmaksusta ei ole puhuttakaan. Ja sitten ne perintöasiat. Olen kuullut lukemattomia kertomuksia suuristakin perinnoista, joista kuuleville on jaettu suurin osa, kuuron jäädessä kokonaan ilman tai sitten saadessa vain murtoosan. Ja kuitenkin on kuuro tehnyt ehkä koko ikänsä palkatonta työtä kotitalossaan.

Venyisi liian pitkäksi tämä kirjoitukseni, jos luettelisin yhä edelleen näitä tapauksia. Mainitsen vain lopuksi muutaman. Asianomainen oli vuosikausia ollut työssä muutamalla maalaisläänillä. Kysellessäni hänen palkkaansa, selitti asianomainen, että se oli 2000, sanoo kaksituhatta markkaa vuodessa. Siitäkin asianomainen ahne isäntä vähensi joka kerta matka- y.m. kulut, kun mainittu kuuro matkusti esitelmäpäiville tai muihin sen tapaisiin kuurojen juhliin.

Tekisi mieleni kysyä lopuksi, ovatko kuuromykät mitään orjia, joilla heidän sukulaistensa t.m.s. saavat teettää ilmaista työtä omaksi hyväkseen. Asiantilaan on saatava korjaus ja pian. Oikeutta me tahdomme, emme muuta. Emme elä enää keskiajalla.

Kuopiossa 29. 1. 1946. Mila.

ILMARI VUORINEN

Im memoriam.

Sinun elämänlankasi katkesi sellaisella traagillisella tavalla, jota on tuskin kuviteltukaan, vaikka aavistin jo pahinta sinun valittaessasi hermojesi kurjaa kuntoa viimeisellä käynnilläsi luonani. Koetin, niinkuin ennen monesti, ohjaila sinua iloisille teille. Mutta luonnonlaki oli voimakkaampi. Pohjimmainen syy oli kymmenen vuoden takaisissa tapauksissa, joissa henkivät pahansuopeus, tahdittomuus ja kateus. Ne tavallaan sinitöivät kohtalosi niin kauaskantoisesti ettei kukaan voi ajatellakaan. Olihan tapauksia, joissa tahditon menettelytapa saattoi tuhota terveen ihmisen elämän. Hermostosi sai pahan kolahduksen ja riutui riutumistaan vuosien vieressä. Johtuen jo herkästä hermostostasi sinä helposti loukkaannuit vähästäkin. Tätä kaikkea taustaa vasten katsottuna olivat sinun useasti aiheettomat epäluulosi ymmärrettävät, vieläpä inhimillisesti katsoen oikeutetutkin. Sitä vahvasti osaltaan minun

kallaan hän uskollisesti pysyi tammikuun 22 päivänä kohtaamaansa kuolemaan asti.

Miten paljon tähän elämään onkaan mahdunut itsensä uhraamista, työtä ja vaivanäköä. Hänellähan oli heikot ruumiinvoimat, eikä voi olla ihailematta sellaista kokonaista antautumista työlle, että hän aivan unohti heikkoutensaakin. Miten hän työskentelikään esim. viime kesänä puutarhassa. Usein hän oli aamuin ensimmäisenä ja illoin viimeinen, kun piti poimia marjoja niitä lukemattomia tilauksia varten, joita päivittäin jätettiin. Ahkeruudessa hän oli kaikille e ikuvana tässä kodissa ja hänen esimerkinsä kannusti toisia. Hän oli harvinaisen tarmokas ja hänessä asuva voimakas henki voitti kaikki vaikeudet, heikosta terveydestäkin johtuvat.

Nyt ovat uutterat kädet saaneet levon rasittavasta työstään, aivojen ei enää tarvitse huolehtien askaroida asukkaiden kysymyksissä, ei myöskään askarrella taloudellisten pulmien kanssa, joiden ratkaiseminen näinä kallina aikoina ei suinkaan ollut helppoa. Mutta hän oli harvinaisen uskollinen niiden tehtävien täyttämässä, jotka hänelle oli uskottu tai joihin hän itse vapaaehtoisesti oli sitoutunut. Hänen Herransa näki, että hän on ollut »uskollinen vähässä» ja katsoi hänet kypsäksi suurempia tehtäviä varten.

Me kaipaamme Sinua, Ilmi, mutta me emme toivo Sinua takaisin sairauteen ja heikkouteen, vaan suomme Sinulle rauhan ja levon ja jalon toimen Jumalan ikuisissa, ajattomissa asunnoissa. Elma Ingnatius.

kuuromykkänaisten ihannekotina, ja jossa myöskin nuoremmat, turvattomat kuuromykkänaiset ovat saaneet lämpimän suojan. Ken vain on vierailut Ävikissä ja siellä joutunut tekemisiin kodin monivuotisen johtajattaren kanssa, hän on vinyt sieltä mukanaan kauniita muistoja ja hänelle on jäänyt sellainen vaikutelma, että kaikkea Ävikissä leimaa viihtyisyys, järjestys ja ahkeruus. Ja talon vieraanvarainen, ystävällinen johtajatar voitti kaikkien sydämet.

Hän olisi tammikuun 30 päivänä täyttänyt 60 vuotta, ja me, hänen ystävänsä, olisimme tahtoneet tehdä hänelle tästä päivästä oikean juhlapäivän, olisimme tahtoneet osoittaa hänelle miten suuren arvon me annoimme hänelle itselleen ja sille elämäntyölle, minkä hän oli suorittanut kuuromykkien hiljaisessa maailmassa. Mutta ilojuhlan sijasta olemme saaneetkin järjestää surujuhlan — hautajaiset. — Tämä merkitsee surujuhlaa meille, jotka jäämme jälkeen, mutta ei hänelle, jonka matka päättyi, sillä sellaisen ihmisen, joka lähtee viimeisenä todistuksen sananaan: »Jeesus ei jätä», hänen ei ole tarvinnut maistaa kuolon katkeruutta tai tuntea itseään yksinäiseksi ja hyljättyksi. Aivan varmasti hän jo on saanut kokea sen autuuden esimakua, joka vallitsee ikuisissa majoissa. Aivan varmaan sellainen ihminen on saanut kokea Vapahtajan läsnäoloa.

Ilmi Liukkonen syntyi Hämeenlinnassa 30. 1. 1886. Hänen vanhempansa olivat valtioneuvos Gustav Vilhelm Liukkonen ja vaimonsa Gerda Maria o.s. Groundstroem. V. 1908 perhe muutti Mikkelin lähellä sijaitsevaan Ristiinan pitäjään Brachelinnan tilalle, josta siis tuli Ilmin varsinainen koti. V. 1909 hän tuli Ebeneserin seminaariin valmistuakseen lastentarhaopettajaksi.

Helsingin kuuromykkäin auttajayhdistys osti v. 1911 Ävikin tilan Hyvinkään viereltä perustukseksi sinne kouluodin kuuromykkäin heikkolaisia lapsia varten, ja neiti Liukkosesta tuli sen ensimmäinen johtajatar. Sillä erää hän oli Ävikissä vain yhden vuoden, mutta tämän vuoden aikana hän loi sen hengen, joka on vuosikymmenten aikana ollut vallitsevana tässä laitoksessa tai oikeammin sanottuna kodissa, hengen, jonka laita saa etsiä laa'alti. Kaiken tuli käydä järjestyksessä ja täsmällisesti, ei pakosta, vaan rakkaudesta ja ilolla.

Vähitellen tyrehtyi kouluodin toiminta ja Ävik muuttui vanhainkodiksi vanhuksille ja turvamaikaksi nuoremmille kuuromykkänaisille. Vuonna 1931 Ilmi Liukkonen palasi Äviikkiin vanhainkodin johtajattareksi ja sillä pai-

viime kesänä saamani pitkä kirje, joka painetteli sinua. Siitä et ollut tietoinen, muuten se saattoi olla kuin myrky hermollesi. Tämän kaiken tuomitkoon korkein tuomari, Kaitsemus, joka tuntee sinun sieluelämäsi arvoituksen paremmin kuin kukaan kuolevainen.

Elinvoimaisuutesi ja elämänilosi vuosina olit innokas urheilija, kuuluen monet vuodet TUL:n »Turun Veikkoihin». Erikoisesti harrastit painiskelua, jonka jäljiltä olivat leveät yläruumiisi ja paksu niskasi. Sittemmin liityit saman seuran voimisteluseuraan, jonka mukana osallistuit useasti TUL:n voimistelujuhliin.

Luovaa urheilutyötä teit jonkin aikaa Turun »Valppaan» puheenjohtajana. Innokkaasti panit täytöntöön kuulevien urheiluseuralta saamiasi herätteitä ja vaikutteita. Sinun johtamasi voimistelunäytökset herättivät yleistä ihastusta uutuuksillaan. Turku-laisten on rehellisesti tunnustettava sinun omanneen aloiterikkaan johtajauran.

Laajimman ja elämysiltään rikkaimman kiertomatkan Euroopassa kuin kukaan suomalainen kuuro teit ainakin kahteen kertaan. Kuinka monesti minulla olikaan nautinto kuulla kuvaustasi eri maiden kuurojen oloista. Siitä olisi kelvannut kiintoisia esitelmää kuurojen yhdistyksille ympäri Suomea, mutta sitä et tahtonut ymmärrettävistä syistä.

Sinä ymmärsit työväen- ja ammattiyhdistysliikkeen merkityksen paremmin kuin moni kuuro. Olit vakaumukseellinen sosialidemokraatti huolimatta ajan suunnan muutoksista. Sinulla oli niin kypsytynyt katsomus maailmanpolitiikasta kuin harvalla kuurolla.

Tämä muistokirjoitus olkoon sinun kunniasi ja maineesi puolustuskirjoitus, jota olet useasti pyytänyt väärinkäsitysten hälventämiseksi eräissä kuurojen piireissä, mutta sellaisen olen torjunut tarpeettomana.

Sinun mielentilasi ymmärtävät toivottavasti nyt kaikki ne, jotka ovat joutuneet ikäviin tekemisiin sinun kanssasi, kuten olen nähnyt omin silmin, kaikki sukulaisesi olivat ylitsevuotavan ystävällisiä sinulle, joten traagillinen poismentosi on suorastaan käsittämätön.

Nyt olet toisessa maailmassa, jossa kaikkinaisen pahansuopuus on tuntematon.

Kiitos vilpittömästä ystävydestäsi.

Ystäväsi Jussi Luomajoki.

Ompeluopin käynyt

ehdottomasti raitis kuuro neiti saa pitkäaikaista työtä heti tai myöhemmin. (Huom. hienot vaatteen y.m.) Tiedusteluihin vastataan kirjeellisesti. Ilmoittaututtava os. Veli Timonen. Lieksa.

SUOMEN KUUROMYKKAINLIITON VUOSI- JA EDUSTAJAINKOKOUS

pidetään Turussa maaliskuun 24 p:nä seuraavan ohjelman mukaisesti:

24. 3.	-46 klo	9	Jumalanpalvelus
»	»	12	Liiton vuosi- ja edustajainkokous Kuurojen koululla.
»	»	19	Suomen Kuuromykkäinliiton ilta- ja edustajainkokous Kuurojen koululla. Pääsymaksu 50 mk. Edustajat vapaasti.
25. 3.	-46 klo	10	Lisätyn keskuhallituksen kokous.

Jokaisella yhdistyksellä on käytettävissään yksi ääni kutakin jäsenlukumääränsä täyttävä kymmentä kohti.

Liitto maksaa puolet matkalipun hinnasta III luokassa kunkin haaraosaston yhdelle edustajalle. Rautatiehallitukselta on saatu 25 % alennus matkalippujen hinnoista.

Keskusteluyhdistykset on lähetettävä liiton toimistoon, Helsinki, Liisankatu 27, E 10 ennen maaliskuun 1 päivää.

Edustajain valtakirjat on lähetettävä tarkastettaviksi liiton toimistoon, Helsinki, Liisankatu 27, E 10, ennen maaliskuun 1 päivää.

JULKILAUSUMA

(K.m. ja Sok. opettajaliiton 3-vuotiskokouksen Turussa 3.6.-45 antama.)

Kuuromykkäin ammattikouluista on annettu laki 22 päivänä joulukuuta 1944. Sen antaminen on historiallinen tapaus maamme kuuromykkäin opetuksessa. Tämä laki edellyttää asetuksen antamista ja muita siihen liittyviä toimenpiteitä. Näiden viivähtäminen on kuuromykkäin keskuudessa herättänyt levottomuutta. Se onkin varsin ymmärrettävää, sillä kuurojen tulee heti koulunsa lopetettuaan päästä suoraan ja välittömästi oppilaitoksi ammattikouluun. Muussa tapauksessa he joutuvat muihin töihin, joista on vaikeata tulla ammattioppilaitoksi, mikä myöskin vaikuttaa ammattikouluun pyrkijöiden lukumäärän vähenemiseen. Tästä syystä tulisi kuuromykkäin koulujen oppilaiden koulusta päästö, joka sotavuosina on mennyt sekaisin, ohjata samoin vuosina tapahtuvaksi.

Tämän johdosta Kuuromykkäin- ja sokeain opettajain Liiton 3-vuotiskokous mitä hartaimmin toivoo, että kuuromykkäin ammattikoulut vahvistetun lain mukaisesti pääsisivät aikamaan alkamaan.

Ystäviämme tervehtien toivotamme hyvää jatkoa alkaneelle vuodelle!

ALAPITKA: Taskinen, Jooseppi	LAHTI: Auvinen, Sandra ja David	Sulka, Tyynne ja Matti	RIIHIMÄKI: Myllymaa, Brynolf
HATTULA: Valtari, Kaisu ja Paavo	Hyttinen, Elsa ja Onni	Torkkeli, Taisto, Veera ja Otto	Rantanen, Sirkka-Liisa, Sylvi ja Ilmari
HERRALA: Jokilampi, Emil Lehtonen, Huvi perh.	Kaplas, Keijo, Raili, Sylvi ja Tauno	LAMMI: Heino, Veikko	SUOLAHTI: Hänninen, Albin perh.
HOLLOLA: Mattila, Onni Mattila, Tyynne Nummela, Erkki	Korpi, Sylvi ja Vilho	LAURITSALA: Vepsä, Taisto	TAMPERE: Ampuja, Elviira
KAUSALA: Mäkelä, Vihtori perh.	Koskinen, Veikko Kyöperi, Ester Lehtonen, Hilda ja Juh	LOHJA: Järveläinen, Ville	VALKEALA KK: Jarva, Toivo
KRISTIINA: Lassfolk, Artur, Greta ja Ulla Runonen, Tobias perh.	Lehtonen, Muisto Leppänen, Olga ja Kustaa Manninen, Lyyli Ojala, Irma, Olavi, Helmi ja Antti Pirhonen, Toini	MATKU SAHA: Lahti, Aarne	VEHMERSALMI: Kankkunen, Aarne perh.
		MATTILA SARKKILA: Riiheläinen, Armas	YLIHARMA: Holopainen, Viljam perh.
		NUMMELA: Saarisalmi, Toivo	XANEKOSKI: Piilola, Miina
		PYHASALMI: Kärkkäinen, Martta Lassila, Joel	

MATKALIPPUALENNUKSIA

on rautatiehallitus myöntänyt seuraaviin tilaisuuksiin matkustaville kuuroille ja tilaisuuksien toimihenkilöille:

Vaasassa maalisk. 7—10 p:nä pidettävälle kirkkopäiville;

Turussa maalisk. 23—25 p:nä pidettävään 60-vuotisjuhliin ja Suomen K.m. liiton vuosikokoukseen;

Helsingissä 23—24.3.-46 pidettävään Suomi-Ruotsi maaotteluun käsipalloilussa.

Alennus on voimassa 2 päivää ennen ja 2 päivää jälkeen kunkin tilaisuuden. Osanottajille myydään lähtöasemalla 1 1/2 yksinkertaista matkalippua. Nämä liput, joita menomatalla ei saa antaa pois, leimataan lähtöaseman nimileimalla. Matkalippujen ohella lähtöasema antaa jokaiselle matkustajalle todistuskaavakkeen B N:o 118 A, johon on leimattu aseman nimi- ja päiväleima. Nämä todistukset tulee tilaisuuksien järjestäjän täyttää ja varustaa ne liiton leimalla. Paluumatkaa varten ovat ostetut matkaliput voimassa yhdessä mainitulla tavalla täytettyjen ja leimattujen todistuksien kanssa. Todistukset on matkan päättyessä matkalippujen kera luovutettava konduktöörille.

URHEILUOSASTO

Hiihtoviikkoa viettämään

Kuluneet sotavuodet ovat vaikuttaneet lamauttavasti myös kaikkeen urheilutoimintaan maassamme. Tämä on ilmennyt kansallisuurheilumme hiihdonkin alalla. Nyt vaikeudet ovat kuitenkin häviämässä. Harrastus säännöllisiä hiihtoharrastuksia kohtaan on vain saatava uudelleen vireämää ja entisestään laajenemaan.

Hiihtoharrastuksen elvyttämiseksi allekirjoittaneet viranomaiset, laitokset ja järjestöt ovat päättäneet viettää laskiaista, Suomen kansan ikivanhaa hiihtosunnuntaita edeltävää viikkoa 24.2.-3.3. yleisenä hiihtoviikkona. Tämän johdosta allekirjoittaneet kehoittavat alaisiaan paikallisia elimiä, yhdistyksiä ja muita yhteisöjä sekä yksityisiä jäseniään järjestämään hiihtoviikon aikana kansanhiihtoja, kuten massa- ja viestihiihtoja, hiihtoretkeä sekä muita suurelle yleisölle tarkoitettuja hiihtötilaisuuksia.

Huom.! Ainoastaan kuuromykkät ja tilaisuuksien toimihenkilöt ovat oikeutettuja saamaan matkalippualennuksen, ei muut kuulevat henkilöt vaikka he olisivat liiton jäseniäkin. (Tfo N:o 331/433.)

Kansanhihtojen vähimmäismatkat, joista osanottajat ovat oikeutetut lunastamaan itselleen muistoksi suoritusmerkin, ovat miehille 10—15 km, naisille ja jälkeen v. 1930 syntyneille 5—10 km sekä jälkeen v. 1934 syntyneille 3 km. Lähemmät tiedot antaa Hiihtoviikon Järjestelytoimikunta joko suoraan tai keskusjärjestöjen välityksellä paikallisille yhdistyksille ja laitoksille. Järjestelytoimikunnan osoite on Helsinki, Bulevardi 12 A. 6, puh. 39 500.

Hiihtoviikon tunnukseksi otettiin kaikki terveet kansalaiset suksille ja hiihto kansalaistavaksi maassamme.

Opetusministeriö
sekä 38 eri järjestöä.

Kuuromykkäin Urheiluliitto

kehoittaa kaikkia alaisiaan urheiluseuroja ottamaan huomioon ylläolevan kehoituksen ja joko itse järjestämään yhteistoiminnassa paikallisen hiihtoviikon järjestelytoimikunnan kanssa jäsenilleen hiihtomerkin suoritusilaisuuksia tai osallistumaan kansanhihtoihin sekä toimeenpanemaan hiihtoviikon aikana jäsenilleen illanviettoja, joissa tehostetaan hiihdon tärkeyttä urheiluvälennuksen pohjana.

Ruotsalainen Urheiluvierailu Helsingissä!

Maarianpyhinä ottelee Tukholman kuurojen urheiluseuran »Hephata» 15 miestä käsittävä joukkuu käsipallossa HKVUS:aa vastaan verkkopallohallissa. Maalisk. 23 ja 24 p:nä heidän kunniaakseen järjestetään täysipitoiset ohjelmalliset illanvietot. Tervetuloa läheltä ja kaukaa tervehtimään veljesmaan kuuroja. Näistä tilaisuuksista lähemmin K.m. Lehten maaliskuun numerossa.

Km. Urheiluseura Ouluun.

Helmikuun 3 p:nä pidetyn Oulun Kuurojenyhdistyksen vuosikokouksen jälkeen alusti herra Matti Katainen Tampereelta kysymyksen eikö Ouluunkin voitaisi perustaa kuurojen urheiluseura, näin kuin on jo olemassa monessa muussa kaupungissa ja maaseudullakin. Ehdotusta kannatettiin ja heti ilmoitti 14 kuuroa liittyvänsä jäseneksi, jos seura perustetaan. Matti Kataisen toimiessa kokouksen puheenjohtajana valittiinkin johtokunta, johon tulivat seuraavat kuurot: puheenjohtajaksi puuseppä Heikki Korhonen ja jäseniksi neiti Tyyne Kallio-koski, herrat Erkki Kettunen, Hannes Tuomaala, Janne Rautio ja Tauno Väisänen. Varajäseniksi rouva Mirja Korhonen ja herra Janne Tapio. Seuran nimeksi hyväksyttiin »Oulun Kuurot Urheilijat» (OKU) Mallisäännöt pyydetään Tampereelta. Päätettiin liittyä Km. Urheiluliittoon, ja jäsenmaksuksi hyväksyttiin 25 mk vuodessa.

Heti perustavan kokouksen jälkeen pidettiin johtokunnan kokous, jossa valittiin virkailijat ja suun-

niteltiin yhdistyksen toimintaa. Hiihto päätettiin aloittaa heti, ja kilpailut järjestetään maaliskuun 10 p. Harjoitus- ja kilpailurata merkitään hiihtomajan läheisyyteen jäsenkilpailuja varten. Innostus oli suuri. Toivotaan runsaasti uusia jäseniä, tähän Pohjois-Suomen ensimmäiseen kuurojen omaan urheiluseuraan. P.

VAASAN k.m. urheilijat järjestää hauskat naamiaiset tulevan maaliskuun 2 p:nä lauantai-iltana omassa huoneustossa Koulukatu 56. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

TAMPEREEN Kuurot Urheilijat toimeenpane maalisk. 3 p:nä iltaman viihtyisällä ja monipuolisella ohjelmalla. Jäsentenväliset hiihtokilpailut pidetään samana päivänä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

PUNKAHARJULLE tekee Savonlinnan Kuurojenyhdistys hauskan hiihtoretken maaliskuun 3 p:nä. Toivotaan runsasta osanottoa läheltä ja kaukaa. Sillä siellä on paljon urheilijain toivomia mäenlaskupaikkoja ja kauniita näköaloja. Ottakaa mukaan sukset ja eväät. Finlandia-hotellista saadaan tilata ruokaa. Asuntojen tarvitsijoita pyydetään ilmoittamaan siitä neiti Kaarin Kuutille, os. Punkaharju, Pöllänsaari. Punkaharjun asemalla ollaan kuuroja vastassa maalisk. 2 p:nä ja seuraavana aamupäivänä. Parhain urheiluterveisin Savonlinnan Kuurojenyhdistyksen huvitoimikunta.

PIETARSAAREN K.-U. järjestää jäsentenväliset hiihdot: miehille 10 km ja naisille 5 km matkalla sunnuntaina maalisk. 10 p:nä KUL:n muistopokaalista. Kaikki mukaan!

Lauantaina maalisk. 9 p:nä klo 19 toimeenpannaan Hiihto-illanvietto Kuurojenyhdistyksen huoneustossa. Kaikki tervetulleita!

ITA-KARJALAN KUUROJEN URHEILIJAIN henkiinherättämiskokous pidettiin 20 p:nä lokak. Joensuussa kaupungin kansakoululla. Osanottajina oli 8 jäsentä ja kolmattakymmentä ei-jäsentä.

Seuran nimenmuutos vahvistettiin »Joensuun Kuuroiksi Urheilijoiksi», jonka toiminta päätettiin herättää henkiin uudelleen.

Seuran puheenjohtajaksi valittiin huutoäänestyksellä Otto Heiskanen.

Johtokuntaan varsinaisiksi jäseniksi valittiin toimitetun äänestyksen kautta vaalilipuilla Otto Simonen, Hilja Simonen, Hilka Käkelä, Viljo Lackman ja Juho Leinonen sekä varajäseniksi Elvi Väinänen ja Martti Lampén.

KUOPION Kuuromykkä-Urheilijain kansalliset kilpailut pujottelussa ja 10 km. hiihdossa pidettiin 27.1. Osanottajia oli ilmoittautunut kaikkiaan 13 miestä, joista kuitenkin osa jäi pois. Tulokset 10 kilometrillä:

1. Hugo Mäkinen, Jyväskylä 38,42. 2. Paavo Hantunen, Jyväskylä 38,53. 3. Antero Lehtola, Jyväskylä 39,42. 4. Sulo Ikola, Helsinki, 40,48 5. Tenho

Broman, Kuopio, 44,05 6. Sulo Salenius, Jyväskylä, 45,13. Osanottajia oli 11 miestä, yksi keskeytti. Kuten näkyy, oli matka kokonaan Jyväskylän »heiniä». Mäkisen »isä» ja Hantusen »poika», pitivät tälläkin kertaa yhtä. Onnittelemme Jyväskylää syvästi ihailien. Miehen työ ansaitsee aina kiitoksen, olkoon että kuopiolaiset joutuivat tapansa mukaan palkinnoitta.

Pujottelussa päihitti kouvolaalainen Eero Kossila kokonaan kuopiolaisen kolmikon. Tulokset: I. Eero Kossila, Kotka, 42,2 + 41,3=83,5. II. Aleks Savolainen, Kuopio, 44,1 + 47,4=91,5 III. Teuvo Lillunen, Kuopio, 48,4, + 45,4=93,8. Tenho Broman, joka saavutti ajan 87,1, olisi tullut kakkoseksi, mutta kaatui onnettomuudeksi juuri maalissa, ja työnsi kumoon viimeisen portin. Sääntöjen mukaan hyljättiin hänen laskunsa. 7 miestä oli ilmoittanut tähän jännittävään ja hauskaan kilpailuun, mutta jäivät kuitenkin viime hetkessä pois, kaiketi nähdessään jyrkästi mutkittuvan pujottelumäen, joka vei heti alkuun sisun pois. Kaatuilemia sattu useasti, kuopiolaiset jokainen sai siinä kyytiä takamuksillaan. Sen sijaan Eero Kossila lasketteli mäkeä tasaisena ja rauhallisena. Sillä pojalla on hermot terästä. Ho oli katsella hänen kaunista laskuaan. Ennustamme Kossilasta mestaria varmasti ensi vuonnakin. Miia.

EINO KARILAS 60-VUOTIAS.

Tämän kuun 20 p:nä täyttää 60 vuotta kirjaltaja Eino Karilas Helsingissä.

Eino Karilas on kuurojen eturivin miehiä ja toiminut mukana monenlaisissa harrastuksissa, joten hänet ja hänen elämäntyönsä tunnetaan kaikkialla kuurojen keskuudessa. Suurimman harrastuksensa hän on omistanut maamme kuurojen urheiluelämän kehittämiseksi ja toiminut Kuuromykkäin Urheiluliiton puheenjohtajana 21 vuoden ajan. Niistä monista kunnianosoituksista, joita hän on toiminnastaan vuosien mittaan saanut, mainittakoon: Hels. K.m. V. ja U-seuran kunniapuheenjohtaja, N.D.I:n kunniajäsen, Hels. K.m. yhd. kunniajäsen, KUL:n hop. ansiomitali, KUL:n kunniaapuhohtaja, Keskuskauppakamarin kult. ansiomerkki, Uuden Suomen ansiomerkki, SKL:n hop.

ansiomerkki. Lisäksi hän on ehdokkaana saamaan viime vuonna perustetun Ivar Wilskmanin muistopäivänä helmik. 26 p:nä 1946 ensi kertaa jaettavaan urheilun ansioristin, mikäli sen jaosta syntyneet eri ryhmien väliset kiistat eivät tätä maamme arvokkainta tunnustusta urheilujohtoansioiden paljuttamiseksi kokonaan pääse kumoamaan.

Toivotamme elämänsä iltapuhteeseen ehtineelle »kiliikkujalle» leppoisaa ja rauhallista loppuikää.

TIETOJA KOTIMAASTA

70 VUOTTA täyttää maaliskuun 4 p:nä neiti Miina Piilonen Äänekoskella. Hän on syntynyt Uuraisilla, josta lapsena vanhempainsa mukana muutti Äänekoskelle. Kävi Kuopion kuurojen koulun, josta sai päästötodistuksen v. 1898.

Miina Piilola on niitä vanhoja äänekoskelaisia, jotka ovat nähneet Äänekosken kehityksen vaatimattomasta kyläpahasesta ensin teollisuuseudeksi ja sitten kauppalaksi. Koulun käynnin jälkeen hän oli ensin 14 vuotta palvelijana Viinamäen talossa Äänekoskella, josta siirtyi Äänekoski Oyn omistamaan Mannilan taloon karjakon apulaiseksi. Tässä toimessa hän oli kolmattakymmentä vuotta, saaden eläkkeen v. 1939. Palveluspaikoissaan hän oli ahkeruutensa ja huolellisuutensa vuoksi hyvin pidetty.

Kun Äänekosken kuurojenyhdistys v. 1937 perustettiin (se tapahtui juuri Mannilassa) oli päivän sankari myös perustajien joukossa, vieläpä auttoi yhdistystä aineellisestikin. Edelleenkin hän kuuluu yhdistykseen ja on aina valmis, kun hänen apuaan tarvitaan, kuuluu nykyisin m.m. ravintolatoimikuntaan.

Luonteeltaan neiti Piilola on iloinen, ystävällinen ja avulias. Nykyisin hän asuu Äänekoskella veljensä talossa. Kuurot usein poikkeavat Miinan kotiin hyvin tietäen olevansa tervetulleita.

Kun neiti Piilola nyt ehtii 70 vuotistaipaleen päähän, niin varmasti ystävät läheltä ja kaukaa päivän sankaria sydämellisin onnen ja menestyksen toivotuksien muistavat.

Onnellista elämän ehtoota ja kaikkea hyvää päivän sankarille!

40 VUOTTA täytti jouluk. 29 p:nä Matti Granholm Porissa. Hän on syntynyt Pomarkussa ja käynyt Jyväskylän kuuromykkäin koulun. Aluksi hän oli kotonaan Pomarkussa vanhempainsa luona, kunnes pyydettiin palvelukseen serkkujensa luokse Alikartanoon Porin maaseurakunnassa. Hän on edelleenkin samassa paikassa jo 19 vuotta.

Merkkipäivänään Matti Granholm tarjosi Porin Kuurojen yhdistyksellä sekä kuuroille että kuuleville ystävilleen ensin oikeata kahvia ja sitten kor-

Oy. Surdus Ab:n Yhtiökokous

pidetään Helsingissä, Kuuromyökkäin Yhdistyksen huoneustossa Lisank. 27, A 8, sunnuntaina maaliskuun 17 p:nä klo 14. — Esillä yhtiöjärjestyksen 9 §:ssä mainitut asiat. Johtokunta.

Matti Granholm.

viketta hyvien leivonnaisten kera. Hän sai arvokkaita lahjoja. — Matti G. on aina kaikille ystävällinen ja vieraanvarainen sekä hyvä käytöksinen. Allekirjoittanut toivoo, että toiset toverit ottavat Matista hyvää esimerkkiä. Toivotamme Matille Jumalan siunausta, terveyttä ja menestystä.

Eräs Porin k.m.y:n jäsenistä.

70 VUOTTA täytti joulukuun 11 p:nä emäntä Emma Louttu os. Kuutti Sammaljoelta. Hän on syntynyt Punkalaitumella ja kävi Turun viittomakoulua 3 vuotta. Hän on nyt hyvin reipas korkeasta iästä huolimatta. Nyt hän nauttii eläkettä miehensä kanssa tyttärensä luona. Hänen syntymäpäiväjuhlaansa saapui paljon vieraita naapureita ja sukulaisia. Hän sai lahjaksi naapureilta katto- ja lattialampun ja sukulaisilta pöytälamppun sekä hopeaisen karamellivadin ja kuuromyökkäystäviltä muotokuvat ym. Siellä tarjottiin korviketta monenlaisine leipineen ja juhlapäivällinen. Siellä opettaja Eeli Yli-Krekola piti kunnian juhlapuheen päivänsankarille ja laulukuoro lauloi. Puheen ja laulun tulkkina oli siellä rouva Kerttu Lomma.

Onnea ja Jumalan siunausta emäntä Emma Loutulle 70 vuoden jälkeen.

XANEKOSKEN Kuurojenyhdistyksen kokous pidetään 3 p:nä maaliskuuta 1946. Tervetuloa!

HISALMESSA pidetään Raittiusseuran vuosikokous maalisk. 3 p:nä Rukoushuoneella klo 17. Kaikki kuurot tervetulleita. Jäsenet, tuokaa jäsenkortti mukanaan.

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistys toimeenpanee vieraillutamat lisälmsä ma lsk. 2—3 p:nä, alkaen lauantaina klo 20 ja sunnuntaina klo 13. Hauska ohjelma. Näytelmä »Lemmenvala». Huutokaupataan suuri määrä jauhoja, perunoita ja sianlihaa. Kokoonnutaan lisälmen Keskuskansakoululle lauantaina klo 18. Tervetuloa!

TAMPEREEN K.m. yhdistyksen Nuorten kerhon opintoretkeily järjestetään maalisk. 10 p:nä Valkeakosken tehdasalueelle. Tutustutaan myös tehtaan sisäosiin. Toivotaan, että nuoret kuurot yhtyisivät meidän tamperelaisten joukkoon. Tervetuloa.

O—i K—i.

VAASAN RAAMITU- JA KIRKKOPÄIVÄT pidetään maaliskuun 7—10 päivinä. Kokouspäivien alkajaistilaisuus pidetään torstaina 7.3. klo 19 Palosaaren kirkossa. Puhujiksi saapuvat rovasti O. A. Myyryläinen, pastori H. Hyvärinen, past. L. Paunu past. K. A. Nyman adjutantti Mary Kruhse sekä Vaasan papistoa ja kuuromyökkien ystäviä. Erityisesti iloittamme siitä, että saamme Ruotsista vieraaksi puhujaksi pastori S. G. Svensforsin. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Majoittamisen vuoksi toivotaan, että osanottajat etukäteen ilmoittaisivat saapumisestaan osoitteella: h r a Algot Strömsholm. Vaasa, Oy Halldin Ab. Rautatiliippujen hinnoista on saatu alennusta.

ALAVUDEN Kuurojenyhdistyksen kokous pidetään maaliskuun 31 p:nä Jokivarren kylässä Naaralan talossa. Tervetuloa.

KAJAANISSA pidetään kuurojen kirkkopäivät huhtikuun 6—7 p:nä. Puhujiksi tulevat pastori Heikki Hyvärinen ja majuri Meri Kruhse, mahdollisesti myös pastori Arvo Arasola. Osanottajia pyydetään ilmoittamaan asunnon varaamista varten kaksi viikkoa aikaisemmin os. Kainuun Kuurojenyhdistys, Kajaani, Teppana, Keskik. 6.

VAASAN kuuromyökkäinyhdistys teki retken Yli-markkuun 5.9.45. Mukana oli noin 30 henkilöä, joista kolme kuulevaa.

Ensimmäinen pysähdyspaikka oli Yli-markun rukoushuone, jossa vieraille tarjottiin kahvia. Sen jälkeen kokoonnuttiin kirkkoon, missä kirkkoherra Stjernberg puhui päivän tekstin johdosta ja kuuromyökkäkuoro esitti laulua neiti Alma Krutarin johdolla. Jumalanpalveluksen yhteydessä oli yhteinen ehtoollisellakäynti. Vaasan Kuuromyökkäinyhdistyksen rakennusrahaston hyväksi kerättiin tilaisuudessa kolehti, jolloin varoja kertyi 2,644 mk.

Kirkosta palattiin takaisin rukoushuoneelle, jonne oli järjestetty aamiainen. Klo 14 alkoi juhlassa kokous, johon sadesäästä huolimatta kertyi väkeä huoneentäydeltä. Yhteislaulun jälkeen piti A. Strömsholm lyhyen puheen. Kuuromyökkäinyhdistyksen puheenjohtaja J. Leivo esitti kuuromyökkien puolesta kiitokset siitä ymmärtämyksestä ja ystävällisyydestä, joka kirkkoherra Stjernbergin, seurakunnan ja rukoushuoneen nuorten taholta oli tullut kuuromyökkien osaksi. Paikallinen evankelisten nuorten soitto-kunta esitti musiikkia, kuuromyökkäkuoro lauloi ja kirkkoherra Stjernberg puhui. Elmer Norrback esitti runon, jonka neiti Alma Krutar tulkitse. Ohjelmassa oli edelleen laulua useaan otteeseen sekä puheita. Kuuromyökkien työkodin hyväksi kerätty kolehti tuotti 800

mk. Syvästi kiittollisina osakseen tulleesta harvinaisen suuresta ystävällisyydestä palasivat kuuromykkät kotiinsa.

TAMPEREEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokouksessa tammik. 20 p:nä valittiin puheenjohtajaksi edelleen Matti Katainen ja johtokuntaan Janne Lehtimäki (varapuheenjohtaja), Oili Korppi (sihteeri), Martti Mikkolainen (jäsenkirjuri), Kauko Mäkelä, Kalevi Lepojärvi ja Kirsti Ahonen. Varalle Martta Katainen ja Jaakko Ikkela. Rahastonhoitajana on Matti Katainen. Tilintarkastajina ovat Liisa Helle ja Siiri Talvia, varalla Ethel Mäkelä ja Sofia Helminen. Liiton vuosikokousedustajiksi tulivat Kauko Mäkelä ja Janne Lehtimäki. Jäsenmaksut korotettiin 50 mk:aan, maaseutulaisilta 25 mk.

VAASAN k.m. shakkiseuran vuosikokous oli marrask. 4 p:nä. Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja myönnettiin vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi vuodeksi 1946 valittiin uudelleen Teuvo Taimisto ja johtokuntaan V. Höckert, A. Koskela, T. Tarvonen, P. Ahlskog ja Elna Granberg. Tilintarkastajiksi S. Vuorimies ja B. Södergård. Suomen Shakkiliiton vuosikokoukseen valittiin edustajaksi Teuvo Taimisto. Jäsenet kokoontuvat shakki-iltoihin yhdistyksen huoneistoon maanantaisin klo 19—22 ja joskus kuulevien kanssa ravintola Cella Wasaensis. Seuran 5-vuotisjuhla pidettiin tässä yhteydessä marrask. 4—5 p:nä ja onnitteluja saapui jokaiselta muulta kuurojen shakkiseuralta. Ohjelmaa oli monenlaista.

KAINUUN Kuurojenyhdistyksen vuosikokouksessa jouluk. 30 p:nä valittiin puheenjohtajaksi edelleen Toivo Heikkinen Ristijärveltä ja johtokuntaan Hilka Asp Kajaanista, Helvi Karppinen Paltamosta, Eetu Mikkonen Kontiomäestä ja Viljam Heikkinen Paltamosta. Tilintarkastajiksi Rurik Pitkänen ja Armas Räisänen. SKL:n vuosikokousedustajiksi valittiin Toivo Heikkinen, varalle Helvi Karppinen.

Vuosikokouksen yhteydessä pidettiin valistuspäivät, joille oli saapunut kohtalaisesti osanottajia. Puheita ja esitelmiä pitivät Toivo Heikkinen, Rurik Pitkänen, majuri Siiri Kortelainen sekä runoja lausui Helvi Karppinen ja Hilka Asp.

TURUN Kuurom. yhdistyksen vuosikokous pidettiin tammik. 13 p:nä. Laajasta toimintakertomuksesta mainittakoon, että yhdistys on saanut toimintansa tukemiseksi avustusta kirkkovaltuustolta ja kaupunginhallitukselta sekä SK-Liitolta esitelmäavustukset. Ulkom. vieraita on käynyt Tukholman k.m.y:n puheenjohtaja Gunnar Renner, joka esitelmöi yhdistyksensä toiminnasta ja historiasta. Jäseniä on 120, joista kunniajäseniä 2, vakinaisjäseniä 8 ja vapaajäseniä 8.

Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Urho Lehtimäki, varapuheenjohtajaksi samoin E. Savisaari (myös rahastonhoitaja), ja johtokunnan muiksi

jäseniksi yliopp. Elise Savisaari (sihteeri), Armas Vilkki, Oskar Liikkanen, Paavo Keto, Arthur Höckert ja E. Saarinen, varalle Eva Varesmaa ja rva L. Lundberg. Tilintarkastajiksi op. Santeri Sepälä ja Bernhard Kaski, varalle Th. Heinrich ja U. Tanskanen. Jäsenmaksu korotettiin 35 mk:aan.

ALAVUDEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään Naaralassa tammik. 20 p:nä. Puheenjohtajaksi valittiin maanvilj. Matti Savisaari ja johtokuntaan Veikko Laikola (varapuheenjohtaja), Elma Maunu (sihteeri), Aino Alakilponen (rahastonhoitaja), Aate Majamaa (jäsenkirjuri). Tilintarkastajiksi Pentti Pänkälä ja Nyyrikki Olkkonen. Jäsenmaksuksi hyväksyttiin 20 mk.

KUOPION Kuuromyökkäin Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 20.1. Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen yksimielisesti A. V. Hartikainen. Johtokuntaan Tenho Broman, Milja Savolainen, Anna-Liisa Partanen ja Teuvo Lillunen. Ake Sohlström sai saman äänimäärän Lillusen kanssa, mutta arpa ratkaisi Lillusen eduksi. Varalle Ake Sohlström ja Aarne Holopainen. — Tilintarkastajiksi valittiin johtaja Kosti Lehtinen ja op. Matti Ikonen, varalle Jussi Väisänen. Edustajiksi Kuuromyökkäin Liiton vuosikokoukseen A. V. Hartikainen ja varalle Anna-Liisa Partanen.

Jäsenmaksu korotettiin kaupunkilaisilta 40 ja maalaisilta 30 markkaan, mihin lisäksi tulee liiton vero 5 markkaa.

Johtokunta valitsi varapuheenjohtajaksi Anna-Liisa Partasen, sihteeriksi Milja Savolaisen, rahastonhoitajaksi Teuvo Lillusen, jäsenkirjuriksi Tenho Bromannin.

Päätettiin Juhannuksena järjestää suuret juhlat Iisvedellä Vilho Hirvosen kotitalossa (asema: Suomenjoki) runsain ohjelmin, mistä näin yhteensattumain välttämiseksi mainitaan. Mila.

OULUN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin helmikuun 3 p:nä Kuurojenkoululla. Tilaisuuteen oli saapunut n. 30 osanottajaa.

Yhdistyksen johtokuntaan valittiin edelleenkin puheenjohtajaksi hammasteknikko Sulo Tyyniäho, varapj. puuseppä Heikki Korhonen, rahast.hoitajaksi pastori Heikki Hyvärinen ja muiksi jäseniksi neiti Tyne Kalliokoski ja rouva Anna Niskala. Sihteerinä op. Pääkkönen. Luettiin vuosi- ja tilikertomukset, jotka hyväksyttiin. Jäsenmaksu päätettiin korottaa 30 mk:si.

HELSINGIN K.m. V. ja U-seuran vuosikokous oli 20 p. tammik. Puheenjohtajaksi valittiin Hj. Sandblom 36 äänellä A. Heleniuksen saadessa 33 ääntä. Johtokuntaan tuli valituksi A. Helenius varapuheenjohtajana, sihteerinä J. Luomajoki, rahastonhoitajana B. Ahlbäck, kalustonhoitajana C.-E. Martola, A. Räikkönen ja Ulla Elomaa. Varalle P. Miettinen, O. Entelä ja Hilka Honkavaara. Seuran nimen- ja sääntöjenmuutos ehdotus hyväksyttiin. Puhuttelusanaaksi otettiin »Hero».

TURUN K.m. yhdistyksen 60-vuotisjuhla pidetään kuurojenkoulun juhlasalissa maalisk. 23 p:nä klo 18. Arvokas ohjelma ja vapaa korviketarjoilu. Majoituksesta huolehtii hra Oskari Liikkanen, os. Turku, Vientihöyläämön asuntoalue. Pyydetään ilmoittamaan, halutaanko yhteismajoitusta kansakoululla tai retkeilymajoissa tahi matkustajakodeissa.

Maalisk. 24 p:nä pidetään Suomen Kuurom. liiton vuosikokous ja samana iltana liiton illanvietto.

Maalisk. 25 p:nä tutustutaan kaupungin nähtävyyksiin ja illalla on K.m. yhdistyksen ohjelmallinen iltama. Tervetuloa vanhaan, muistorikkaaseen Auran kaupunkiin!

KIITOS. Kiitän sydämellisesti kaikkia niitä kuuroja ystäviä ja tovereita, jotka lahjoin ja tervehdyksyenne kunnioittivat minua täyttäessäni 40 vuotta.

Sylvi Korpi.

JOHAN MATTILA ilmoittaa, että hänen osoitteensa on *Kotka, Hanhentie 5.*

TUNTEMATTOMALTA lahjoittajalta saamastaan 3.000 markan lahjoituksesta pyytää Helsingin Kuuromyökkäinyhdistys lausua parhaimmat kiitoksensa.

LAHJOITUS. Rouvat Fanny Hietaniemi, Elvira Nordstedt ja neiti Edith Collin ovat lahjoittaneet omistamansa Oy. Surdus Ab:n osakkeet Suomen Kuuromyökkäinliitolle. Kiitämme lahjoituksista ja toivomme muittenkin seuraavan hyvää esimerkkiä.

PAINOVIRHE sattui uudenvuoden onnitteluihimme. Siinä oli: Rantsila: Hulda ja Jalmari Koivisto. Pitää olla: *Panttila.*

Sortavalan ja Viipurin Kuuromykkäinyhdistyksen ja Urheiluseuran

johtokuntain jäseniä sekä toimihenkilöitä kehoitetaan kokoontumaan Turkuun tulevan maaliskuun 24 päiväksi neuvottelemaan yhdistysten työn keskeytymistä ja rahavarain hoitoa koskevista kysymyksistä. Mainitut yhdistykset tulevat todennäköisesti kustantamaan matkalipun hinnan kutsuille.

Suomen Kuuromyökkäinliitto.

Lehtemme arv. tilaajille

huomautetaan, että tilausmaksu on koko vuodelta 100 markkaa. Niitä tilaajia, jotka ovat lähettäneet vähemmän tilausmaksua, pyydämme ystävällisesti ensi tilassa suorittamaan puuttuvan tilausmaksuerän joko postisiirtotilille n:o 6825 tahi suoraan rahastonhoitajalle, os. maisteri Sigyn Heikel, Helsinki, Hietalahdenk. 4 A 8, jolle kaikki muutkin rahälähteykset pyydetään osoittamaan.

Toimitussihteeri.

YHDISTYSTEN TOIMIHENKILÖILLE.

Pyydämme ystävällisesti, että jokainen yhdistys heti vuosikokouksensa jälkeen palauttaisi liiton toimistoon saamansa kaavakkeet täytettyinä ja maksut postisiirtotilille n:o 6825.

Permanenttia, vesikampausta

ja kaikkea alaan kuuluvaa suorittaa ensiluokkaisesti

PAULA PARANTAINEN

Helsinki, Puh. 25 060.

Tarkk'ampujank. 8 A 29.

Löytyisikö kuuroja rakennustyömiehiä

korjaamaan tai tekemään kokonaan uuden navetan, minkä yhteyteen myös tehtävä uusi AIV-rehutorni sementtitiilistä, jotka valmistetaan kotona. Pyydetään heti kiireellisesti lähettämään ilmoitus palkkavaatimuksineen kunnollisesta työn suorituksesta omassa ruuassa. Talosta saa ruokatarpeita kortteja vastaan. Osoite

Toivo Tikkanen,

Rasivaara, Siurlahti.

Kotitaloudessa esiintyviin töihin pystyvä

reipas tyttö

saa paikan luonani 1 päivästä maaliskuuta tai myöhemmin. Hakemukset osoitteella:

Rouva Elsa Tihula,
Koria.

KIHLLOISSA

Selmi Mäenranta

Jalasjärvi

2.2 -46

Urho Koivusaari

Teuva.

VIHITTY

Elma Haarala

5.1. 46 Jyväskylä.

Väinö Salonen

Rakkaamme

LAURI SUTINEN

Synt. Juvassa 15/1 1888, kuoli Kotkassa
26/9 1945.

Äiti

Elsa, Nestori ja Arne

(o.s. Lehtinen)